

A Szegedi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság a Szegeden, 2016. január 21. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

V É G Z É S T :

A lopás büntette miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Kecskeméti Törvényszék mint másodfokú bíróság** 2015. május 7. napján kihirdetett **3.Bf.32/2015/5.** számú ítéletét

h e l y b e n h a g y j a

azzal, hogy a polgári jogi igény megállapítottat meghaladó részének érvényesítését **egyéb törvényes útra utasítja.**

Kötelezi a vádlottat a harmadfokú eljárás során felmerült **15.000.- (tizenötezer) forint** büntügyi költség megfizetésére az államnak, a Kecskeméti Törvényszék Gazdasági Hivatalának felhívása szerint.

Megállapítja, hogy a vádlott személyazonosító igazolványának száma: **(szám).**

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

A Bajai Járásbíróság a 2014. december 5. napján meghozott 16.B.353/2013/23. számú ítéletével a vádlottat az ellene lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól felmentette, és (magánfél neve) magánfél polgári jogi igényének érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

Az elsőfokú ítélet ellen fellebbezést jelentett be a pótmagánvádló - a jogi képviselőjén keresztül - a vádlott bűnösségének vád szerinti megállapítása és büntetés kiszabása, valamint a polgári jogi igényének megfelelő összegű kártérítésre kötelezése érdekében.

A másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék a 2015. május 7. napján kihirdetett 3.Bf.32/2015/5. számú ítéletével az elsőfokú ítéletet megváltoztatta és a vádlottat bűnösnek mondta ki lopás büntetében [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdése, (4) bekezdés a) pontja] és ezért a vádlottat 240 óra közérdekű munka büntetésre ítélte.

Előírta, hogy közérdekű munkaként a vádlott fizikai munkát köteles végezni, valamint ha a munkakötelezettségének önként nem tesz eleget, akkor a közérdekű munka, illetőleg ennek hátralévő része helyébe fogházban végrehajtandó szabadságvesztés lép. A közérdekű munka, illetőleg ennek hátralévő része helyébe lépő szabadságvesztést úgy kell megállapítani, hogy 6 óra

közérdekű munkának egy napi szabadságvesztés felel meg. Az átváltoztatás után fennmaradó közérdekű munkának egy napi szabadságvesztés felel meg.

Kötelezte a vádlottat az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül (a magánfél neve) magánfél részére polgári jogi igény címén 600.000,- forint, a polgári jogi igényilletéke címén 36.000,- forint - a NAV külön felhívása szerinti - megfizetésére.

Mivel az első és másodfokú bíróság a vádlott bűnössége kérdésében a fentiek szerint eltérő rendelkezést hozott, ezért a Be. 386. § (1) bekezdés c) pontja alapján megnyílt a harmadokú eljárás lehetősége.

A másodfokú ítélet ellen a vádlott felmentése érdekében jelentett be fellebbezést.

A pótmagánvádló jogi képviselője a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A védő a fellebbezési nyilvános ülésen kifejtette, hogy álláspontja szerint tévesen helyezkedett a másodfokon eljáró Kecskeméti Törvényszék arra az álláspontra, hogy a vádlott tisztában volt azzal, hogy az adásvétel tárgyát képező traktor tulajdonjoga a vételár nagyobb részének és a traktor birtokának átadásával átszállt (a magánfél neve)-ra, és az számára idegen dolog, függetlenül attól, hogy a vételár teljes összegét, vagy annak csak egy részét kapta meg.

A védő kifejtette, hogy a tulajdonjog nem szállt át, mivel az tulajdonjog fenntartással kötött adásvétel tárgyát képezte, bár az nem került írásba foglalásra, de a vádlott valójában fenn kívánta tartani a traktor feletti tulajdonjogát. Abban a hiszemben volt, hogy a vételár teljes kiegyenlítéséig ő rendelkezik a tulajdonjoggal. Erre figyelemmel a vádlott tévedésben volt az igénye jogosságát illetően, erre utal az a körülmény, hogy a visszavétel után leszerelte a sértett által felszerelt alkatrészeket, illetve próbálta felhívni a sértettet, hogy utolsó próbát tegyen a hátralékos vételár kiegyenlítésére, így a saját jogosnak vélt vagyoni érdekét kívánta érvényesíteni.

A védő mindenben egyetértett az elsőfokú bíróság jogi álláspontjával, hangsúlyozva azt, hogy miután lopás esetén szükséges az elkövető részéről az a tudat, hogy az elvételi magatartása jogtalan, azonban ez a vádlott esetében nem állapítható meg. Ezért bűncselekményt nem követett el, így helytálló az elsőfokú bíróságnak a vádlottat felmentő rendelkezése.

Hivatkozott arra is, hogy miután a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezés kapcsán külön fellebbezés bejelentésére nem került sor, így az elsőfokú bíróság ez irányú rendelkezésre jogerőre emelkedett.

Indítványozta a Kecskeméti Törvényszék ítéletének megváltoztatását és a vádlott ellen lopás büntette [1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdés, (4) bekezdés a) pont] miatt emelt vád alól történő felmentését.

A pótmagánvádló jogi képviselője a fellebbezési nyilvános ülésen a másodfokú ítélet helybenhagyását indítványozta annak mindenben helytálló indokaira hivatkozással.

A vádlott a fellebbezési nyilvános ülésen csatlakozott a védője által előadottakhoz.

A harmadfokon eljáró ítélőtábla a másodfellebbezést alaptalannak találta.

A Be. 387. § (1) és (4) bekezdése alapján teljes terjedelmében -a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezéssel együtt- bírálta felül a fellebbezéssel megtámadott másodfokú ítéletet és az azt megelőző első- és másodfokú bírósági eljárást.

Ennek során megállapította, hogy a Be. 348. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően járt el a másodfokú bíróság, amikor a teljes körű revízió keretében hivatalból felülbírálta a polgári jogi igényre vonatkozó rendelkezést is, függetlenül attól, hogy ki, milyen okból jelentett be fellebbezést, s az ezt kifogásoló védői álláspont téves volt.

Az ítéletábra azt is megállapította, hogy mind az elsőfokú, mind a másodfokú bíróság hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértéstől mentesen folytatta le az eljárását.

A másodfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeként lényegében megalapozott tényállást állapított meg, amely csupán kisebb kiegészítésre szorult a Be. 388. § (2) bekezdése alapján a következők szerint:

(Magánfél neve) magánfélként 800.000,- forint megtérítése iránt terjesztett elő polgári jogi igényt a vádlottal szemben 2012. november 6. napján (nyomozati iratok 13. oldal).

A vádlott 2012. november 5. napját megelőző - pontosan nem meghatározható - időpontban szerzett tudomást a traktor hollétéről, majd vitte el azt a (telep megnevezése) telepről (nyomozati iratok 11. oldal). Ezen kiegészítés azért vált szükségessé, mert az első és a másodfokú ítélet nem tartalmazta az elkövetés közelebből meghatározható időpontját, holott az az iratok tartalma alapján megállapítható volt.

A fenti kiegészítésekkel együtt a tényállás a harmadfokú felülbírálat alapját képezte.

A megalapozott tényállásból helyesen következtetett a törvényszék arra, hogy a vádlott által elkövetett cselekmény bűncselekmény. Az ennek kapcsán kifejtett jogi indokaival a harmadokú bíróság mindenben egyetértett.

A nyomozati iratok 21. oldalán lévő 2012. augusztus 13. napján kelt szerződés szerint a sértett meghatalmazottjaként **(név)** aláírt egy megállapodást arról, hogy a vádlott a traktort eladta (magánfél neve)-nak 1.000.000,- forintért, amelyből 600.000,- forint átadásra került a szerződés megkötésekor, a fennmaradó 400.000,- forintot a sértett 2012. október 10. napjáig vállalta rendezni. A traktort **(név)** elvitte a sértetthez és a szerződéssel együtt átadta a számára. Ezáltal az adásvétel tárgyát képező traktor tulajdonjoga átszállt a sértetre, és a vádlott tisztában volt azzal, hogy az számára ettől kezdve idegen dolog.

Az 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 368. §-ában szabályozott tulajdonjog fenntartása a szerződés megkötésekor írásban tartható fenn, és legfeljebb a vételár teljes kiegyenlítéséig tarthat. Ilyen írásbeli kikötésre azonban nem került sor, s ennek hiányában a tulajdonjog a Ptk. 117.§ (1) és (2) bekezdése alapján a dolog átruházásával átszállt a sértetre.

A törzskönyv visszatartása sem jelenti a tulajdonjog fenntartására irányuló szándékot, legfeljebb biztosítékot képezhetett a hátralékos vételár megfizetésére. Ezt támasztja alá az is, hogy a vádlott kérte a sértettől a hátralékos vételár, illetve másodlagosan termény visszaadását, így próbálkozott a hátralékos összeg behajtásával, majd az eredeti állapot helyreállítását szerette volna elérni, ami szintén arra utal, hogy tisztában volt azzal, hogy a traktor már nem az övé, hanem számára idegen

dolog lett. Az idegen, más dolgának elvétele pedig arra vonatkozó jogcím, így valamely jogszabály vagy az erre jogosult engedélye nélkül csakis jogtalan lehet. Ebből következően kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy ilyen engedély hiányában a vádlott általi elvétel jogtalan eltulajdonítás végett történt.

A megalapozott tényállásból tehát helyesen következtetett a törvényszék a vádlott bűnösségére és az általa elkövetett bűncselekményt is a törvénynek megfelelően minősítette.

Az alkalmazandó büntetőtörvények vizsgálata során kifejtetteket a másodfokú bíróság mindenben osztotta azzal a helyesbítéssel együtt, hogy arra nem a Btk., hanem az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény 2. §-a teremtette meg a lehetőséget, továbbá kiegészítette a másodfokú ítélet jogi indokolását e körben az 1978. évi IV. törvény 40. § (2) bekezdésével, az 50. § (2) bekezdésével és 83. § (2) bekezdésével, valamint a 2012. évi C. törvény (Btk.) 80. § (2) bekezdésével és 36. §-ával, miután a másodfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések tartalmát helyesen jelölte meg, azonban azok jogszabályi helyét elmulasztotta megjelölni.

A vádlott vonatkozásában felmerült bűnösségi körülményeket a másodfokú bíróság hiánytalanul sorolta fel.

A helyesen figyelembe vett bűnösségi körülményekre tekintettel osztotta az ítéletábra a másodfokú bíróság álláspontját a büntetőjogi szankció nemét és mértékét illetően azzal a helyesbítéssel, hogy az 1978. évi IV. törvény 87. § (1) bekezdés e) pontjára való hivatkozást mellőzte, mivel a Btk. 38. § (3) bekezdése szerint, amennyiben a bűncselekmény büntetési tételének felső határa 3 évi szabadságvesztésnél nem súlyosabb, - márpedig a vádlott terhére megállapított bűncselekmény esetén erről van szó - akkor a szabadságvesztés helyett közérdekű munka, pénzbüntetés, foglalkozástól eltiltás, járművezetéstől eltiltás, vagy kiutasítás, illetőleg e büntetésük közül több is kiszabható, s a másodfokú bíróság által tévesen felhívott jogszabályhely csak a 2 hónaptól 5 évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény esetén alkalmazható.

A kifejtettekből következik, hogy az ítéletábra a bejelentett fellebbezést alaptalannak ítélte és a törvényszék ítéletét a Be. 397. §-a alapján helybenhagyta azzal, hogy miután a magánfél 800.000,- forint bűncselekménnyel okozott kár megtérítése iránt terjesztett elő polgári jogi igényt, és a másodfokú bíróság - helyesen- 600.000,- forint polgári jogi igény megfizetésére kötelezte a vádlottat, ezért az azt meghaladó polgári jogi igény érvényesítését a harmadfokú bíróság egyéb törvényes útra utasította a Be. 335. § (1) bekezdése alapján.

A harmadokú eljárás során a vádlott kirendelt védőjének jelenléti díjával összefüggésben felmerült bűnügyi költség viselésére a Be. 338. § (1) bekezdése alapján kötelezte az ítéletábra a vádlottat [Be. 398. § (3) bekezdés], és aktualizálta a vádlott személyazonosító igazolványának a számát.

Szeged, 2016. január 21. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

Dr. Halász Edina s.k.
a tanács tagja, előadó

Dr. Nagy Erzsébet s.k.
a tanács tagja

A Szegedi Ítéletábra Bhar.II.388/2015/5. számú végzése és a Kecskeméti Törvényszék 3.Bf.32/2015/5. számú ítélete a jelen végzés folytán a mai napon jogerős és végrehajtható.

Szeged, 2016. január 21. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke